



REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

KLASA: 041-01/23-03/50
URBROJ: 613-09-23-10
Bjelovar, 14. studenoga 2023.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Radnička fronta
za 2022.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	6
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2022.	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	13
	Metode i postupci revizije	14
	Nalaz za 2022.	15
	Provedba naloga i preporuka	19

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Radničke fronte (dalje u tekstu: Stranka) za 2022.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2022. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Stranka nije ustrojila analitičku knjigovodstvenu evidenciju (knjigu) potraživanja za članarinu i članski doprinos (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugo). U poslovnim knjigama (glavnoj knjizi) evidentirana su i u financijskim izvještajima iskazana koncem 2022. potraživanja za članarinu i članski doprinos u iznosu od 57.476,00 kn, od čega se na članski doprinos odnosi 36.716,00 kn, a na članarine 20.760,00 kn.

Za navedena potraživanja Stranka je ustrojila izvanknjigovodstvenu evidenciju prema kojoj potraživanja za članarine i članski doprinos iznose 33.361,00 kn, od čega se na potraživanja za članarine odnosi 20.280,00 kn, a članski doprinos 13.081,00 kn (najvećim dijelom se odnose na potraživanja od jednog člana iz prošlih godina u iznosu od 11.001,00 kn). Iz navedenog proizlazi da je članski doprinos više u poslovnim knjigama evidentiran i u financijskim izvještajima iskazan za 23.635,00 kn, a članarina za 480,00 kn. Stranka je putem službenog internog komunikacijskog kanala opominjala članove Stranke o obvezi plaćanja dugovanja za članarinu i članski doprinos.

Pojedini poslovni događaji u poslovnim knjigama nisu evidentirani na temelju vjerodostojne i uredne knjigovodstvene isprave. Knjigovodstvene isprave na temelju kojih su ostvareni rashodi u iznosu od 167.596,00 kn (između ostalog, rashodi za usluge te materijal i energiju) u većini slučajeva nije prethodno kontrolirala/ovjerila ovlaštena osoba. Nadalje, za reprezentaciju su ostvareni rashodi u iznosu od 10.382,00 kn na temelju ispostavljenih računa na kojima, u većini slučajeva, nisu navedeni razlozi ugošćivanja te korisnici usluge reprezentacije. Također, materijalni rashodi u iznosu od 9.041,00 kn (između ostalog, promidžbeni materijal te uredski materijal) evidentirani su u poslovnim knjigama (glavnoj knjizi) na temelju računa dobavljača iz kojih nije vidljivo tko je i kada nabavljenu robu preuzeo.

U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine (značajno manje su ostvareni rashodi za usluge promidžbe i informiranje za 422.987,00 kn ili 88,5 % te rashodi za zaposlene za 39.268,00 kn ili 36,8 %, a više su ostvareni rashodi za zakupnine i najamnine za 21.054,00 kn ili 204,9 % te reprezentaciju za 7.535,00 kn ili 264,7 %). (točka 3. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2022. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2022. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je osnovana u siječnju 2015., a svojstvo pravne osobe stekla je upisom u Registar političkih stranaka u ožujku 2015. Prema rješenju Ministarstva pravosuđa i uprave iz siječnja 2022. i Registru političkih stranaka, sjedište Stranke je Arnoldova ulica 1, Zagreb.

Osnovni ciljevi Stranke i programski okvir unutar kojeg Stranka djeluje određeni su Programskim principima i Zahtjevima te Statutom, koje donosi Skupština Stranke.

Prema Programskim principima, temeljni cilj Stranke predstavlja ukidanje kapitalističkog ekonomskog i pripadnog političkog sistema te uspostava društvenog vlasništva nad sredstvima za proizvodnju, na principima radničkog upravljanja nad ekonomijom i političke vlasti radnih slojeva, kojom se demokratskim odlučivanjem rješavaju sva pitanja od neposrednog interesa svih zainteresiranih – na razini radnog mjesta, institucije, kvarta, grada te u konačnici zemlje u cjelini.

Zahtjevima Stranke utvrđena su područja djelovanja, i to: zaštita i povećanje radničkih prava (skraćivanje tjednog radnog vremena na 35 sati bez smanjivanja plaće i zapošljavanja ljudi, povećanje minimalne plaće, odnos minimalne i maksimalne plaće 1 : 4, kazna za ozbiljno kršenje propisa kojima se uređuju radni odnosi, tijela radničke kontrole u svim poduzećima); revizija privatizacije (poništanje svih privatizacija provedenih uz bilo kakve nepravilnosti ili pogodovanje, konfiskacija imovine političke i ekonomske elite, ako stečena imovina nije u skladu s prijavljenim prihodima te pravo države na nacionalizaciju svih poduzeća od vitalnog društvenog interesa); nova ekonomska politika (između ostalog, uvođenje potpuno dostupnog i besplatnog za krajnje korisnike zdravstva i obrazovanja na svim razinama, od vrtića do doktorata, potpuni prestanak svake privatizacije, uključujući ukidanje mjera usmjerenih prema postupnoj privatizaciji školstva, zdravstva, strateških i prirodnih resursa, uvođenje ekstremno progresivnog poreza, prestanak financiranja vjerskih zajednica, povlaštenih mirovina i lažnih invalidnina, smanjivanje dobne granice umirovljenja na 55 godina za žene i 60 godina za muškarce, drakonske kazne za teške povrede javnog interesa u svrhu stjecanja osobne koristi te potpuna transparentnost u radu svih poduzeća i institucija); povećanje prava žena i LGBT osoba (pravo žena na besplatan pobačaj i kontracepciju, produženje roditeljnog dopusta uz punu plaću, izbor ženskih odbora u svim poduzećima i ustanovama uz pravo veta na sve odluke u vezi s položajem žena); zabrana utjecaja kapitala na izbore i politički život (prava demokracija ne može ovisiti o novcu – treba eliminirati utjecaj krupnog kapitala, uključujući i velike privatne medije, na političke izbore, promidžbe i referendume) te međunarodni odnosi bazirani na ravnopravnosti i solidarnosti (uspostava međunarodne komisije za reviziju nelegitimnog inozemnog duga).

Statut Stranke donijela je Skupština Stranke u veljači 2016., a njegove izmjene i dopune u ožujku 2022. Statutom su definirani i uređeni ciljevi, programski okvir te metode djelovanja i organiziranja, prava i obveze članova, unutarnje uređenje i donošenje odluka, sredstva za rad, prestanak djelovanja te druga pitanja od interesa za članstvo i djelovanje Stranke.

Članom Stranke može postati svaka punoljetna poslovno sposobna fizička osoba koja je državljanin Republike Hrvatske i koja prihvaća Programske principe i Zahtjeve. Član Stranke može biti redovan i član simpatizer. Redovan član plaća članarinu tromjesečno, ostvaruje pravo glasa i punopravno sudjeluje u radu tijela Stranke te mora biti član neke radne grupe ili na drugi način aktivno sudjelovati u radu Stranke.

Član simpatizer također plaća članarinu tromjesečno, ostvaruje pravo na informiranje o radu i djelovanju Stranke i sudjelovanja u aktivnostima Stranke, ali nema pravo glasa i pravo rada u tijelima Stranke.

Ustrojstveni oblik Stranke je lokalna organizacija koja je organizirana po teritorijalnom principu, a odluku o osnivanju donosi Operativno-koordinacijska sekcija. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2023.) lokalne organizacije nisu registrirane.

Središnja upravna tijela Stranke su: Skupština, Savjet, Operativno-koordinacijska sekcija i radne grupe.

Skupština je najviše tijelo Stranke i čine je svi redovni članovi. Skupština definira temeljne političke dokumente i stavove, statutarne odredbe, kratkoročne ciljeve i stratešku orijentaciju Stranke. Također, donosi konačne odluke o svim žalbama, može odlučivati o svim pitanjima unutar Stranke i glasati o svim odlukama koje donesu druga tijela. Skupština obvezno izravno donosi sve važne i strateške odluke (između ostalog, o izlasku na izbore, ulasku u koalicije, formiranju vlasti na bilo kojoj razini, političkim stavovima i odlukama koje znatno utječu na percepciju ili rad Stranke) te odlučuje o spornim pitanjima o kojima među članstvom postoje oprečni ili podijeljeni stavovi. Skupština naknadno, u roku od najviše 30 dana, potvrđuje sve bitne odluke koje je Operativno-koordinacijska sekcija morala hitno donijeti te uvijek može odlučiti drukčije od odluka Operativno-koordinacijske sekcije.

Savjet je savjetodavno i radno tijelo Stranke koje služi kao platforma za širu unutarstranačku raspravu i na kojem se pripremaju temeljni politički dokumenti, kao što su programi, statut, pravilnici, dugoročni ciljevi i strateška orijentacija organizacije u narednom razdoblju. O svim zaključcima i dokumentima donesenima na Savjetu mora glasati Skupština nakon dodatne rasprave na svim lokalnim organizacijama. Savjet čine delegati lokalnih organizacija i delegati članova koji nemaju svoju lokalnu organizaciju. Svaku lokalnu organizaciju predstavlja broj delegata proporcionalan veličini lokalne organizacije, i to u omjeru 1 : 3 zaokružen na veći broj u slučaju ostatka. Članovi koji nemaju svoju lokalnu organizaciju zajedno biraju svoje delegate na isti način.

Operativno-koordinacijska sekcija je izvršno tehničko-operativno tijelo koje koordinira rad Stranke, rad lokalnih organizacija, radnih grupa i akcija te svakodnevno radi na različitim organizacijskim poslovima. Donosi svakodnevne, koordinacijske, tehničke, operativne, manje i hitne odluke, sukladno Pravilniku o radu Operativno-koordinacijske sekcije. Član Operativno-koordinacijske sekcije može biti bilo koji redovni član Stranke koji je aktivni član organizacije više od šest mjeseci i koji redovito plaća članarinu, na temelju pisanog zahtjeva za članstvo. Operativno-koordinacijska sekcija može odbiti priključenje novog člana, uz obvezno pisano obrazloženje. Broj članova je od najmanje pet do najviše 15, a Skupština svakih šest mjeseci potvrđuje članove Operativno-koordinacijske sekcije. Stranku predstavljaju i zastupaju tri redovna člana koje bira Operativno-koordinacijska sekcija. Od 22. prosinca 2020. do 19. siječnja 2022. osobe ovlaštene za predstavljanje i zastupanje Stranke bile su Željko Kašaj, David Bilić i Zlatko Nikolić, od 19. siječnja do 7. srpnja 2022. Gordana Vudragović, David Bilić i Denis Geto, a od 7. srpnja 2022. su Gordana Vudragović, Adam Martić i Denis Geto.

Radne grupe su radna tijela koja uspostavlja Operativno-koordinacijska sekcija ili lokalna organizacija. Osnivanje radne grupe može predložiti bilo koji član Stranke, a s radom prestaje izvršenjem zadatka radi kojeg je osnovana ili odlukom Operativno-koordinacijske sekcije. Koncem 2022. Stranka ima jednu radnu grupu, i to za financije i administraciju.

Osim Statuta, doneseni su Pravilnik o disciplinskom postupku i disciplinskim mjerama, Pravilnik o solidarnim potporama, Pravilnik o naknadama u političkim tijelima, Etički kodeks te Pravilnik o financijsko-materijalnom poslovanju.

U 2022. Stranka ima jednu zaposlenicu.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), poslovanje neprofitne organizacije treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti.

Pravilnikom o financijsko-materijalnom poslovanju (iz lipnja 2019.) utvrđena su pravila i procedure za provedbu unutarnje kontrole. Između ostalog, utvrđeno je pravo stvaranja obveza, financiranje Stranke, raspolaganje imovinom te izvještavanje, a ovjeravanje sve financijske dokumentacije kojom se stvaraju obveze Stranke povjereno je jednoj od osoba za predstavljanje i zastupanje Stranke.

Knjigovodstvene usluge (knjiženje na temelju knjigovodstvenih isprava u financijskom knjigovodstvu i knjigovodstvu kupaca i dobavljača te izradu godišnjih izvještaja) obavlja pravna osoba na temelju zaključenog ugovora.

Etičkim kodeksom (iz 2019.) utvrđena su etička načela i pravila ponašanja kojih su se svi članovi Stranke dužni pridržavati pri obavljanju stranačkih dužnosti, u komunikaciji s drugim osobama unutar i izvan Stranke.

Stranka objavljuje izvještaje i planove te u svrhu unutarnje i vanjske komunikacije koristi svoje mrežne stranice, interni komunikacijski kanal Stranke i e-poštu.

Planiranje

Financijski plan i Godišnji program rada za 2022. donijela je Skupština Stranke u prosincu 2021.

Financijski plan sastoji se od plana prihoda i rashoda, obrazloženja financijskog plana te plana zaduživanja i otplata. Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 480.500,00 kn, rashodi u iznosu od 280.500,00 kn te višak prihoda u iznosu od 200.000,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode po posebnim propisima iz proračuna u iznosu od 400.000,00 kn, prihode od članarina i članskog doprinosa u iznosu od 70.000,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 10.000,00 kn te prihode od imovine u iznosu od 500,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 191.000,00 kn (od čega su vrijednosno značajniji rashodi za usluge u iznosu od 145.000,00 kn), rashode za zaposlene u iznosu od 67.500,00 kn, druge rashode u iznosu od 15.000,00 kn, financijske rashode u iznosu od 3.000,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 3.000,00 kn te rashode amortizacije u iznosu od 1.000,00 kn.

Godišnji program rada za 2022. sadrži jedan program i šest glavnih aktivnosti (ciljeve) koje Stranka planira provoditi, i to: promicanje prava radnika i svih obespravljenih u društvu, širenje Stranke i ideje demokratskog socijalizma 21. stoljeća, unaprjeđenje unutarnje organizacije Stranke, priprema i sudjelovanje na lokalnim izborima, institucionalna suradnja te redovite opće aktivnosti.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2022. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz financijske izvještaje (uz Izvještaj o prihodima i rashodima te uz Bilancu). Financijski izvještaji, Godišnji program rada i Financijski plan za 2022., kao i Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti od 1. siječnja do 31. prosinca 2022., u propisanom roku dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Podaci iskazani u objavljenim financijskim izvještajima istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2022., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 466.042,00 kn, što je 137.506,00 kn ili 22,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 14.458,00 kn ili 3,0 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	438.461,00	387.525,00	88,4
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	14.801,00	5.000,00	33,8
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	114.516,00	66.397,00	58,0
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	35.768,00	6.535,00	18,3
5.	Drugi prihodi	2,00	585,00	29 250,0
	Ukupni prihodi	603.548,00	466.042,00	77,2

Vrijednosno značajniji prihodi odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu od 387.525,00 kn ili 83,2 % te od članarina i članskih doprinosa u iznosu od 66.397,00 kn ili 14,3 % ukupno ostvarenih prihoda.

U odnosu na prethodnu godinu, značajnije manje su ostvareni prihodi od dobrovoljnih prihoda (donacija) za 29.233,00 kn ili 81,7 % jer su u 2022. zaprimljeni dobrovoljni prilozima (donacije) za redovne političke aktivnosti, dok su prethodne godine zaprimljeni dobrovoljni prilozima (donacije) i za financiranje izborne promidžbe.

Također, prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: jedinica lokalne samouprave) manje su ostvareni za 9.801,00 kn ili 66,2 % jer je do travnja 2021. imala jednog vijećnika u Gradskoj skupštini Grada Zagreba, a po okončanju lokalnih izbora ima jednog vijećnika u Općinskom vijeću Općine Erdut za kojeg ostvaruje manju naknadu. U odnosu na prethodnu godinu, više su ostvareni drugi prihodi za 583,00 kn ili 29 150,0 %, zbog obračuna kamata na dane zajmove.

Ostvareni prihodi korišteni su za financiranje rashoda redovnog poslovanja, odnosno za ostvarivanje ciljeva utvrđenih Statutom i Programskim principima Stranke.

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 387.525,00 kn. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke ostvarene na temelju odredbe članka 6., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prema kojima pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru i nezavisni zastupnici. Na temelju odredaba članaka 7., 9. i 10. navedenog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donio je odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika u siječnju, lipnju i rujnu 2022. (Narodne novine 11/22, 78/22 i 115/22), prema kojima su Stranci za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. raspoređena sredstva ukupno u iznosu od 387.525,00 kn, za osvojeno jedno zastupničko mjesto na izborima za zastupnike u 10. saziv Hrvatskog sabora. Sredstva iz državnog proračuna doznačavana su na središnji račun Stranke tromjesečno.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne samouprave u iznosu od 5.000,00 kn ili 1,1 % ukupno ostvarenih prihoda odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke. Ostvareni su na temelju odredaba Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka jedinica lokalne samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema odredbama članka 6., stavka 2. navedenog Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave i nezavisni vijećnici. Prema odredbama članka 7. navedenog Zakona, sredstva se raspoređuju na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave. Stranka ima jednog člana u Općinskom vijeću Općine Erdut, a sredstva iz navedene Općine primljena su u godišnjem iznosu.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 66.397,00 kn, a odnose se na članski doprinos u iznosu od 34.715,00 kn i članarinu u iznosu od 31.682,00 kn. Odredbama članka 7. Statuta Stranke utvrđeno je, između ostalog, da članarinu plaćaju svi redovni članovi i simpatizeri Stranke (članarina iznosi 60,00 kn tromjesečno, a plaća se u prvom mjesecu svakog tromjesečja; novi članovi plaćaju svoju prvu članarinu u iznosu od 20,00 kn, koja se računa za tekuće tromjesečje u kojem su se ućlanili).

Odluku o izuzeću od plaćanja članarine, osim prve članarine, može donijeti Operativno-koordinacijska sekcija na temelju pisanog zahtjeva člana Stranke. Pravilnikom o naknadama u političkim tijelima (iz srpnja 2020.), utvrđene su, između ostalog, vrste primanja (naknada) na koja se plaća članski doprinos te način izračuna članskog doprinosa (formula), prema kojem iznos članskog doprinosa ovisi o iznosu mjesečnih neto primanja.

Stranka je u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19) vodila evidencije te izdavala potvrde o primljenim članarinama i članskim doprinosima.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni u iznosu od 6.535,00 kn ili 1,4 % ukupno ostvarenih prihoda odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) u novcu od sedam fizičkih osoba za financiranje redovne djelatnosti Stranke (pojedinačno u iznosima od 50,00 kn do 3.000,00 kn).

Dobrovoljni prilozima (donacije) primljeni su u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, kojima su propisane vrste, način uplate i iznosi dobrovoljnih priloga (donacija). Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) Stranka izdaje potvrde te vodi evidenciju u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2022., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 278.875,00 kn, što je 440.630,00 kn ili 61,2 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 1.625,00 kn ili 0,6 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2021.	Ostvareno za 2022.	u kn
				Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	106.823,00	67.555,00	63,2
2.	Materijalni rashodi	596.012,00	189.679,00	31,8
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	478.057,00	55.070,00	11,5
2.2.	Drugi materijalni rashodi	117.955,00	134.609,00	114,1
3.	Rashodi amortizacije	1.057,00	1.057,00	100,0
4.	Financijski rashodi	5.967,00	3.513,00	58,9
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	9.466,00	0,00	-
6.	Drugi rashodi	180,00	17.071,00	9 483,9
	Ukupni rashodi	719.505,00	278.875,00	38,8
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	603.548,00	466.042,00	77,2
	Višak prihoda	0,00	187.167,00	-
	Manjak prihoda	115.957,00	0,00	-

Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 189.679,00 kn ili 68,0 % i rashode za zaposlene u iznosu od 67.555,00 kn ili 24,2 % ukupno ostvarenih rashoda.

U odnosu na prethodnu godinu, znatno manje su ostvareni rashodi za promidžbu i informiranje za 422.987,00 kn ili 88,5 % jer u 2022. Stranka nije sudjelovala u izbornim aktivnostima. Rashodi za zaposlene manje su ostvareni za 39.268,00 kn ili 36,8 % (u 2022. je u radnom odnosu bila jedna zaposlenica, dok su u dijelu prošle godine bile dvije zaposlenice). Drugi rashodi više su ostvareni za 16.891,00 kn ili 9 383,9 % zbog otpisa potraživanja za dane zajmove te za članarine i članske doprinose.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 67.555,00 kn odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 51.000,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 8.415,00 kn te druge rashode za zaposlene u iznosu od 8.140,00 kn (od čega se na troškove prehrane odnosi 5.140,00 kn i naknadu za godišnji odmor 3.000,00 kn). Plaća je obračunana i isplaćena za jednu zaposlenicu koja je zaposlena na neodređeno radno vrijeme od 20 sati tjedno, u skladu s ugovorom o radu. Obračun i uplata poreza i doprinosa iz plaće i na plaće zaposlenice obavljen je u skladu s propisima.

– Materijalni rashodi

Materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 189.679,00 kn odnose se na rashode za promidžbu i informiranje u iznosu od 55.070,00 kn te druge materijalne rashode u iznosu od 134.609,00 kn.

Rashodi za promidžbu i informiranje odnose se na usluge oglašavanja na društvenim mrežama (meta-oglašavanje) u iznosu od 42.083,00 kn te promidžbeni materijal u iznosu od 12.987,00 kn (između ostalog, letci te video materijal) za redovno poslovanje Stranke.

Drugi materijalni rashodi odnose se na intelektualne i osobne usluge u iznosu od 36.107,00 kn (od čega se na računovodstvene usluge odnosi 21.995,00 kn, usluge produkcije zvučnih zapisa 11.450,00 kn te usluge odvjetnika 2.662,00 kn), zakupnine i najamnine u iznosu od 31.327,00 kn, materijal i energiju u iznosu od 17.315,00 kn, službena putovanja u iznosu od 16.771,00 kn (od čega za članove Stranke u iznosu od 15.385,00 kn i zaposlene u iznosu od 1.386,00 kn), reprezentaciju u iznosu od 10.382,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 7.764,00 kn, naknade za obavljanje aktivnosti (ugovori o autorskom honoraru) u iznosu od 5.312,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza, računalne usluge i usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 4.996,00 kn te druge usluge u iznosu od 4.635,00 kn.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni u iznosu od 1.057,00 kn ili 0,4 % ukupno ostvarenih rashoda odnose se na amortizaciju računalne opreme. Amortizacija je obračunana po stopama utvrđenim Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 3.513,00 kn ili 1,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 3.295,00 kn, negativne tečajne razlike u iznosu od 134,00 kn te zatezne kamate u iznosu od 84,00 kn.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 17.071,00 kn ili 6,1 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na otpis nenaplaćenih potraživanja u iznosu od 10.600,00 kn, rashode za porezna davanja u iznosu od 4.471,00 kn te rashode vezane uz financiranje povezanih neprofitnih organizacija u iznosu od 2.000,00 kn (što je bilo pogrešno evidentirano prethodne godine u okviru računa potraživanja za predujmove, a odnosi se na rashode izborne promidžbe).

– Višak prihoda

Višak prihoda za 2022. iznosi 187.167,00 kn, što s prenesenim viškom prihoda iz prethodne godine u iznosu od 206.951,00 kn čini višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu od 394.118,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2022., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 497.843,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2022.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2022.	31. prosinca 2022.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	1.233,00	176,00	14,3
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	1.233,00	176,00	14,3
2.	Financijska imovina	250.174,00	497.667,00	198,9
2.1.	Novac u banci i blagajni	174.106,00	410.571,00	235,8
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	50.367,00	25.237,00	50,1
2.3.	Zajmovi	9.515,00	4.015,00	42,2
2.4.	Potraživanja za prihode	16.186,00	57.844,00	357,4
	Ukupno imovina	251.407,00	497.843,00	198,0
3.	Obveze	32.563,00	91.832,00	282,0
3.1.	Obveze za rashode	21.474,00	34.356,00	160,0
3.2.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	11.089,00	57.476,00	518,3
4.	Vlastiti izvori	218.844,00	406.011,00	185,5
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	251.407,00	497.843,00	198,0

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora koncem 2022. iskazana je u iznosu od 497.843,00 kn i u odnosu na stanje početkom 2022. veća je za 246.436,00 kn ili 98,0 %, najvećim dijelom zbog povećanja novca u poslovnoj banci te ostvarenog viška prihoda u izvještajnom razdoblju.

Vrijednost nefinancijske imovine (proizvedene dugotrajne imovine) u iznosu od 176,00 kn odnosi se na računala i računalnu opremu, namještaj te opreme za ostale namjene (digitalni kamkorder). U odnosu na prethodnu godinu, manja je za 1.057,00 kn ili 85,7 % zbog ispravka vrijednosti.

Financijska imovina u iznosu od 497.667,00 kn odnosi se na novac u poslovnoj banci (sredstva na žiroračunu za redovno poslovanje) u iznosu od 404.103,00 kn i blagajni u iznosu od 6.468,00 kn, depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo u iznosu od 25.237,00 kn (odnosi se na potraživanja za dane predujmove dobavljačima u iznosu od 16.636,00 kn, potraživanja za dane predujmove članovima Stranke za službena putovanja u iznosu od 7.285,00 kn i jamčevne pologe u iznosu od 1.316,00 kn), dane zajmove članovima Stranke u iznosu od 4.015,00 kn te potraživanja za prihode u iznosu od 57.844,00 kn. Potraživanja za prihode odnose se na potraživanja za članski doprinos i članarinu u iznosu od 57.476,00 kn (od čega se na članski doprinos odnosi 36.716,00 kn, a na članarinu 20.760,00 kn) te potraživanja za prihode od financijske imovine (kamate na dane zajmove) u iznosu od 368,00 kn. Do konca rujna 2023. naplaćena su potraživanja u iznosu od 20.552,00 kn ili 23,6 % ukupnih potraživanja.

Obveze u iznosu od 91.832,00 kn odnose se na odgođeno priznavanje prihoda za članarinu i članski doprinos u iznosu od 57.476,00 kn i obveze za rashode u iznosu od 34.356,00 kn. Obveze za rashode odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu od 21.673,00 kn (obveze prema dobavljačima 21.273,00 kn, obveze za naknade troškova zaposlenima 400,00 kn), ostale obveze u iznosu od 7.502,00 kn (odnose se na obveze za porez na dodanu vrijednost u iznosu od 6.820,00 kn i obveze za predujmove u iznosu od 682,00 kn), obveze za zaposlene (netoplaća, doprinosi iz plaće i na plaće) u iznosu od 4.951,00 kn te obveze za financijske rashode u iznosu od 230,00 kn. Od obveza za rashode u iznosu od 34.356,00 kn, do konca rujna 2023. podmireno je 21.914,00 kn ili 63,8 %.

Vlastiti izvori u iznosu od 406.011,00 kn odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu od 394.118,00 kn te druge vlastite izvore (sredstva uložena pri osnivanju Stranke) u iznosu od 11.893,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2022.

Postupci revizije provedeni su od 7. rujna do 14. studenoga 2023.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
5. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
6. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja
7. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
8. Statut, Programski principi i Zahtjevi
9. Financijski plan i Godišnji program rada Stranke za 2022.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera stavki na računima te knjige ulaznih računa. Obavljeni su razgovori s odgovornim osobama u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2022.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2022. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, planiranje te računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Financijsko upravljanje i kontrole su, prema odredbama članka 3. i 4. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito. Uspostavom kontrolnih aktivnosti koje se temelje na pisanim pravilima i načelima, postupcima i drugim mjerama osigurava se ostvarenje ciljeva poslovanja smanjenjem rizika na prihvatljivu razinu. Odredbama članka 17. Statuta Stranke (iz veljače 2016. te njegovim izmjenama i dopunama iz ožujka 2022.) utvrđeno je, između ostalog, da nadzor i kontrolu nad financijskim i materijalnim poslovanjem provodi Skupština, a financijsko i materijalno poslovanje Stranke regulira se Pravilnikom o financijsko-materijalnom poslovanju kojeg donosi Skupština. Navedeni Pravilnik donesen je u lipnju 2022.

Za 2022. Skupština nije provodila nadzor i kontrolu nad financijskim i materijalnim poslovanjem Stranke.

Sustav unutarnjih kontrola je djelomično učinkovit s obzirom na revizijom uočene nepravilnosti i propuste koji se odnose na planiranje te računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje. Dobro organiziran sustav unutarnjih kontrola povećava vjerojatnost da će informacije o financijskom položaju i uspješnosti poslovanja biti realno i objektivno iskazane u financijskim izvještajima, a sredstva korištena racionalno i učinkovito.

Državni ured za reviziju nalaže provoditi nadzor i kontrolu nad financijsko-materijalnim poslovanjem Stranke u skladu s odredbama Statuta.

2. Planiranje

2.1. Stranka je donijela Financijski plan i Godišnji program rada za 2022. Financijski plan sastoji se od plana prihoda i rashoda, obrazloženja financijskog plana te plana zaduživanja i otplata. Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu od 480.500,00 kn, rashodi u iznosu od 280.500,00 kn te višak prihoda u iznosu od 200.000,00 kn.

Godišnji program rada za 2022. sadrži šest glavnih aktivnosti (ciljeve) koje Stranka planira provoditi, i to: promicanje prava radnika i svih obespravljenih u društvu, širenje Stranke i ideje demokratskog socijalizma 21. stoljeća, unaprjeđenje unutarnje organizacije Stranke, priprema i sudjelovanje na lokalnim izborima, institucionalna suradnja te redovite opće aktivnosti. Za planirane aktivnosti nisu navedeni rashodi (prema vrsti i iznosu) i izvori financiranja potrebni za njihovo provođenje.

Stranka ne prati ostvarenje rashoda po navedenim aktivnostima te na knjigovodstvenim ispravama (računima) nisu navedene aktivnosti na koje se poslovni događaj odnosi. Odredbom članka 4., stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, propisano je da politička stranka financijska sredstva može koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom.

Državni ured za reviziju preporučuje u godišnjem programu rada uz opis glavnih aktivnosti navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava i stvorili preduvjeti da se sredstva koriste isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada. Također, preporučuje pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava.

3. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

- 3.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Stranka nije ustrojila analitičku knjigovodstvenu evidenciju (knjigu) potraživanja za članarinu i članski doprinos (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugo). U poslovnim knjigama (glavnoj knjizi) evidentirana su i u financijskim izvještajima iskazana koncem 2022. potraživanja za članarinu i članski doprinos u iznosu od 57.476,00 kn, od čega se na članski doprinos odnosi 36.716,00 kn, a na članarine 20.760,00 kn.

Za navedena potraživanja Stranka je ustrojila izvanknjigovodstvenu evidenciju prema kojoj potraživanja za članarine i članski doprinos iznose 33.361,00 kn, od čega se na potraživanja za članarine odnosi 20.280,00 kn, a članski doprinos 13.081,00 kn (najvećim dijelom se odnose na potraživanja od jednog člana iz prošlih godina u iznosu od 11.001,00 kn). Iz navedenog proizlazi da je članski doprinos više u poslovnim knjigama evidentiran i u financijskim izvještajima iskazan za 23.635,00 kn, a članarina za 480,00 kn. Stranka je putem službenog internog komunikacijskog kanala opominjala članove Stranke o obvezi plaćanja dugovanja za članarinu i članski doprinos. Odredbama članka 14. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, utvrđeno je, između ostalog, da neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezno vodi knjigu financijske imovine i obveza, i to: potraživanja i obveza (po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i drugo); pomoćne knjige i posebne pomoćne evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebni podaci. Prema odredbama članaka 16. i 22. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, financijska imovina se, između ostalog, sastoji i od potraživanja za prihode poslovanja, koja sadrže i potraživanja za članarine i članske doprinose.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju (knjigu) potraživanja za članarinu i članski doprinos, kako bi se utvrdila točna potraživanja te ih evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.

Pojedini poslovni događaji u poslovnim knjigama nisu evidentirani na temelju vjerodostojne i uredne knjigovodstvene isprave. Knjigovodstvene isprave na temelju kojih su ostvareni rashodi u iznosu od 167.596,00 kn (između ostalog, rashodi za usluge te materijal i energiju) u većini slučajeva nije prethodno kontrolirala/ovjerila ovlaštena osoba. Nadalje, za reprezentaciju su ostvareni rashodi u iznosu od 10.382,00 kn na temelju ispostavljenih računa na kojima, u pojedinim slučajevima, nisu navedeni razlozi ugošćivanja te korisnici usluge reprezentacije. Također, materijalni rashodi u iznosu od 9.041,00 kn (između ostalog, promidžbeni materijal te uredski materijal) evidentirani su u poslovnim knjigama (glavnoj knjizi) na temelju računa dobavljača iz kojih nije vidljivo tko je i kada nabavljenu robu preuzeo. Prema odredbama članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena. Prema odredbama članka 21. Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju, sve financijsko materijalne dokumente na temelju kojih se stvaraju obveze ovjerava jedna od osoba za predstavljanje i zastupanje.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o financijsko-materijalnom poslovanju Stranke.

Za 2022. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješke uz financijske izvještaje (uz Izvještaj o prihodima i rashodima te uz Bilancu).

U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine (značajno manje su ostvareni rashodi za usluge promidžbe i informiranje za 422.987,00 kn ili 88,5 % te rashodi za zaposlene za 39.268,00 kn ili 36,8 %, a više su ostvareni rashodi za zakupnine i najamnine za 21.054,00 kn ili 204,9 % te reprezentaciju za 7.535,00 kn ili 264,7 %). Prema odredbama članka 9. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija, bilješke su dopuna podataka uz financijske izvještaje; mogu biti opisne, bročane ili kombinirane, a označavaju se rednim brojevima s pozivom na AOP oznaku izvještaja na koju se odnose.

U Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima potrebno je navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Državni ured za reviziju nalaže u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.

Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2021., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja. Revizijom za 2022. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Sustav unutarnjih kontrola	2021.	Provoditi nadzor i kontrolu nad financijsko-materijalnim poslovanjem Stranke u skladu s odredbama Statuta.	30. lipnja 2023.	nije provedeno
2.	Planiranje	2021.	Donositi plan zaduživanja i otplata te obrazloženje financijskog plana koji su sastavni dio financijskog plana, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.	17. siječnja 2023.	provedeno
3.		2021.	Pratiti ostvarenje rashoda po aktivnostima utvrđenim godišnjim programom rada, kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava.	17. siječnja 2023.	nije provedeno
4.	Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji	2021.	Ustrojiti analitičku knjigovodstvenu evidenciju (knjigu) potraživanja za članarinu i članski doprinos, kako bi se utvrdila točna potraživanja u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	17. siječnja 2023.	nije provedeno
5.		2021.	Evidentirati utvrđena potraživanja za članarinu i članski doprinos u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	1. ožujka 2023.	djelomično provedeno
6.		2021.	Evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih i urednih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	17. siječnja 2023.	nije provedeno

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
7.	Prihodi i potraživanja	2021.	Evidentirati rashode u poslovnim knjigama uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja, odnosno u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	17. siječnja 2023.	provedeno
8.		2021.	Poduzeti sve raspoložive mjere naplate potraživanja za dane zajmove i predujmove za službena putovanja od članova Stranke, kako bi se osigurala veća učinkovitost u njihovoj naplati i omogućilo korištenje sredstava za ostvarivanje ciljeva utvrđenih Statutom i Programskim principima Stranke.	30. rujna 2023.	provedeno
9.		2021.	Sastavljati Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima uz detaljniju dopunu podataka i iskazivanje drugih obveznih podataka u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.	1. ožujka 2023.	djelomično provedeno
10.		2021.	Prikupljati članarinu u skladu s unutarnjim aktima Stranke.	17. siječnja 2023.	provedeno
11.		2021.	Za članarinu i članski doprinos poduzimati mjere naplate u skladu s unutarnjim aktima Stranke.	1. ožujka 2023.	provedeno
12.		2021.	U izvješćima o primljenim donacijama iskazati primljene dobrovoljne priloge (donacije) za financiranje redovne političke aktivnosti u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.	17. siječnja 2023.	provedeno

Obrazloženja danih naloga koji su djelomično provedeni daju se u nastavku.

- Stranka je evidentirala potraživanja za članarinu i članski doprinos u poslovnim knjigama (glavnoj knjizi) i iskazala u financijskim izvještajima, ali nije utvrdila točan iznos potraživanja.
- Bilješke uz Bilancu sadrže dopunu podataka u vezi s potraživanjima za dane predujmove dobavljačima i članovima Stranke za službena putovanja te dane zajmove, ali Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima ne sadrže razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na prethodnu godinu.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporuci Državnog ureda za reviziju, koji nisu provedeni ili nisu u cijelosti provedeni.

1.2. Stranka je prihvatila status naloga i preporuka iz prošle revizije.